

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי אלימלך בהרה"ק ר' חיים מאיר יחיאל זצ"ל
הגה"צ רבי משה יוסף בהגה"צ ר' מיכאל זצ"ל

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא

אלו בהרות טהורות שהיו בו קודם מתן תורה - מי שהיתה בו צרעת קודם מתן תורה, לא היה טמא מחמת אותו נגע לאחר מתן תורה. דכתיב (ויקרא י"ג) אדם כי יהיה בעור בשרו, פרט לזה שכבר היה. וכל הגי נמי דחשיב, מהתם נפקי דבעינן שיוולד הנגע בשעה שראוי ליטמא בו ולא קודם, כמו גר עד שלא נתגייר וקטן עד שלא נולד, וכן כולם. **בקמט ונתגלה** - שהיה מתחלה הנגע מוסתר בתוך הקמט והיה טהור, מפני שהוא בבית הסתרים, ואחר כך נתגלה. **ובמורדים** - כלומר בשחין ומכוח המורדים שלא נתרפאו ולא העלו קרום בקליפת השום. **עד שלא העלו שער** - בא הנגע, דחשיבי כעור בשר, היינו תחילתן טומאה. וכשעלו שערות, הוי טהרה. שדינן כנתקים. וכשנקרחו, היינו סופן טומאה. וכן שחין ומכוח וקדח, דעד שלא באו בא הנגע, היינו טומאה. וכשבא השחין והמכוח והקדח, היינו טהרה. דבעינן שיקדים השחין והמכוח לשאת, דכתיב

אלו בהרות טהורות אע"פ שיש בהן סימני טומאה: **שְׁהִיוּ בּוֹ קֶדֶם לְמִתְּן תּוֹרָה** מי שהיתה בו בהרת קודם מתן תורה, לא נטמא מחמת אותה בהרת לאחר מתן תורה, שנאמר: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת" ודרשו: 'כי יהיה' מן הדיבור ואילך, כלומר מי שיוולד בו נגע משעת הציווי בהר סיני ואילך, להוציא את מי שכבר היה בו נגע קודם הציווי, הואיל ונולד בשעת הפטור, ומכאן למדים לכל שאר המקרים שבמשנתנו, שכל מי שנולד בו הנגע בשעת הפטור, אע"פ שנתקיים עד אחר שעת החיוב, מכל מקום אינו מטמא*, **בְּגוֹי וְנִתְגַיֵּר** בהרת שנולדה בהיותו גוי ואח"כ התגייר ועדיין הבהרת קיימת בו, **בְּקֶטֶן וְנֹלַד** בהרת שהיתה בתינוק עוד קודם שנולד, היינו שנולד עם הבהרת, **בְּקֶמֶט וְנִגְלָה** אם היתה הבהרת בתוך קמט שהיא טהורה, ואח"כ התיישר הקמט והתגלה, **בְּרֹאשׁ וּבִזְקָן** אם היתה בהרת בראש ובזקן שאינה מטמאה, כמו שלמדנו במשנה הקודמת, **בְּשָׁחִין וּבַמְּכֹה וּבַקְדָּח הַמּוֹרְדִין** או שהיתה בהרת בשחין ובמכוח ובקדח שלא נרפאו ולא נקרום עורם, כמו שביארנו במשנה הקודמת, אע"פ שאח"כ **חָזַר הָרֹאשׁ וְהַזְקָן וְנִקְרְחוּ** שאז הם מטמאים גם בנגעי עור הבשר, או שחזר **הַשָּׁחִין וְהַמְּכֹה וְהַקְדָּח וְנִעְשׂוּ צְרַבַּת** שנרפאו קצת ונקרום עורם, והרי עכשיו מיטמאים בנגעים, כמו שלמדנו במשנה הקודמת - מכל מקום בכל המקרים הללו הרי הם **טְהוֹרִים** הואיל ובשעה שנולד הנגע לא היה ראוי להיטמא. **הָרֹאשׁ וְהַזְקָן עַד שֶׁלֹּא הָעֵלוּ שָׁעַר** אם נולדה בהרת בראש או בזקן שנקרחו, קודם שהעלו שיער שהיא טמאה, **הָעֵלוּ** ואח"כ גדל בהם **שָׁעַר** ולפיכך פקע מהם דין טומאת הבהרת, **וְנִקְרְחוּ** ואח"כ שוב נקרחו, והרי מיטמאים בנגעים וכן **הַשָּׁחִין וְהַמְּכֹה וְהַקְדָּח** שהיתה בהם בהרת **עַד שֶׁלֹּא נִעְשׂוּ צְרַבַּת** לפי רוב המפרשים אין גורסים כאן תיבת 'צרבת', ופירוש הדברים שקודם שנתהוו השחין, או המכוח, או הקדח, כבר היתה שם בהרת בעור הבשר, והיתה ראויה לטומאה, ונעשו שם השחין המכוח או הקדח, ונמצאת הבהרת טהורה, ואח"כ **נִעְשׂוּ צְרַבַּת** השחין המכוח או הקדח, כלומר שנרפאו קצת ונקרום עורם, **וְחָיו** או שנרפאו לגמרי, ועדיין הבהרת קיימת שם, וטמאה היא - **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב - מְטַמָּא** את הבהרת, **שֶׁתְּחַלְתֶּן וְסוֹפֶן טָמֵא** הואיל ובתחילה בא הנגע בעור הבשר והיה טמא, וחזר בסופו למה שהיה בתחילתו, אע"פ שהיה הפסק של טהרה בינתיים הרי הוא טמא **וְחֻכְמַיִם - מְטַהְרִים** הואיל והפסיקה הטהרה בין הטומאות, שאין הנגע טמא אלא כשהוא ראוי לטומאה מתחילתו ועד סופו. והלכה כחכמים.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

*ונראה שהמקרה שהביאה המשנה הוא רק ללימוד לשאר המקרים במשנה ולא דבר שבאמת קרה במציאות, שהרי מובא שבזמן מתן תורה כל החולים נרפאו, לפיכך לא יתכן שלאדם יהיה את אותו הנגע לפני ואחרי מתן תורה, ולכן נראה לבאר שמקרה זה הובא כ'בנה אבי' לשאר המקרים במשנה. שכל מי שנולד בו הנגע בשעת הפטור, אע"פ שנתקיים עד אחר שעת החיוב, מכל מקום אינו מטמא.

משנה ב'

משנתנו היא המשך המשנה הקודמת והיא מוסיפה לדון בבהרות טהורות.

רבינו עובדיה מברטנורא

נשתנו מראיהן - אבהרות טהורות קאי. כגון דהוות כשלג עד שלא נתגייר, ומשנתגייר נעשית כסיד ההיכל.

כצמר לבן וכקרום ביצה - כלומר, תחילה היתה כצמר לבן ועכשיו נעשית כקרום ביצה.

נעשית מספחת שאת או מספחת עזה - כלומר, שהשאת נעשית מספחת, שחזרה להיות כתולדה שלה. או שהעזה נעשית כמספחת שלה. ופרושי קמפרש לרישא, דקתני היתה כשלג ונעשית כסיד ההיכל, היינו שנעשית עזה מספחת. ואותה שהיתה כצמר לבן ונעשית כקרום ביצה, היינו שנעשית שאת מספחת.

וכסיד ההיכל והשלג. כלומר היתה כסיד ההיכל ועכשיו נעשית כשלג. רבי עקיבא אומר כו'. והלכה כרבי עקיבא.

נִשְׁתַּנוּ מְרֵאֵיהֶן של הבהרות הטהורות בזמן שבאו לכלל טומאה (היינו בזמן שהנגע באותו מקום מטמא), כגון שהיתה בהרת בגוי ונתגייר, ולאחר שנתגייר נשתנה מראה הבהרת, **בֵּין לְהִקָּל** שמראה הלבן נעשה כהה **בֵּין לְהַחֲמִיר** שמראה כהה נעשה לבן - כמו שהמשנה מתחילה לבאר עתה: שואלת המשנה **כִּיצַד לְהִקָּל** באיזה אופן מדובר ברישא שהוא קולה, עונה המשנה **הִיָּתָה** הבהרת לבנה **כְּשֶׁלַג, וְנִעְשִׂית כְּסִיד הַהֵיכָל** היתה הבהרת קודם שהתגייר לבנה כשלג ומשנתגייר נעשתה קצת יותר כהה, כסיד ההיכל, **כְּצֶמֶר לָבָן, וְכֶקְרוֹם בֵּיצָה** או שהמראה כשלג נשתנה למראה צמר לבן, או למראה קרום ביצה, ויש מבארים 'כצמר לבן וכקרום ביצה' כלומר שתחילה היתה הבהרת כצמר לבן, ועכשיו נעשתה כקרום ביצה, **נִעְשִׂית מְסַפַּחַת שְׂאֵת** או שהבהרת שהיתה בתחילה עזה כשלג נעשתה עכשיו טפלה לשאת, היינו כהה מצמר לבן ובהירה מקרום ביצה, **אוּ מְסַפַּחַת עֵזָה** או שנעשתה טפילה לעזה כשלג, היינו כהה משלג ובהירה מסיד*, שואלת המשנה **כִּיצַד לְהַחֲמִיר** באיזה אופן מדובר ברישא שהוא חומרה, עונה המשנה **הִיָּתָה כְּקָרוֹם בֵּיצָה וְנִעְשִׂית כְּצֶמֶר לָבָן** כגון שהיתה הבהרת קודם שהתגייר כקרום ביצה, ומשנתגייר נעשתה כצמר לבן, **כְּסִיד הַהֵיכָל, וְכְשֶׁלַג** או שנשתנתה למראה סיד ההיכל או למראה השלג, ולשיטת הרב מברטנורא הפירוש הוא: או שהיתה תחילה כסיד ההיכל ועכשיו נעשתה עזה כשלג - בכל המקרים הללו שנשתנה מראה הנגע **רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה - מְטֵהוּ** שכן לדעתו אע"פ שנשתנה המראה, מכל מקום אין זה נגע חדש שנולד עכשיו, אלא הוא הנגע שהיה מקודם, ולפי שנולד בשעת הפטור הרי הוא טהור, **רַבִּי אֶלְעָזָר חֲסִמָּא שְׁחֹלַק אֹמֵר: לְהִקָּל - טָהוֹר** אם מראה הנגע נשתנה למראה כהה ממנו, הרי הוא טהור, **וְלְהַחֲמִיר** ואם נשתנה למראה לבן בהיר יותר - **תִּרְאָה בִּתְחִלָּה** דינה כבהרת חדשה שנולדה עכשיו. **רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: בֵּין לְהִקָּל בֵּין לְהַחֲמִיר - תִּרְאָה בִּתְחִלָּה** כל שנשתנה מראה הנגע בזמן שבא לכלל טומאה, בין שמראה הלבן נעשה כהה ובין שמראה כהה נעשה לבן, הרי הוא נידון כנגע חדש.

*ולפי הרב מברטנורא באה פיסקה זו לפרש את הרישא, שמה שנינו: "היתה כשלג ונעשית כסיד ההיכל" היינו שהבהרת העזה כשלג נעשתה כמספחת שלה, שנשתנתה למראה התולדה שלה, ומה ששנינו 'כצמר לבן וכקרום ביצה' היינו שהשאת נעשתה כמספחת שלה, שהיתה כצמר הלבן ונעשתה כקרום ביצה, והרי פירוש הפיסקה "נעשית מספחת שאת" - שהשאת נעשתה מספחת, או מספחת עזה - שהעזה נעשתה מספחת